

Snapper og Topper på opdagelse i julen

Idémateriale til skoler

Målgruppe: Indskolingen

Tidsforbrug: Minimum en dobbeltlektion

Fag: Kristendomskundskab, dansk, klassens tid, trivsel

Brug filmene "Snapper og Topper på opdagelse i julen" til at sætte fokus på julens betydning, oprindelse og traditioner i klassen. Den første film handler om juleevangeliet og den anden film om juletraditioner. Du finder dem på dkm.dk/jul, og de er helt gratis.

Hvis du ønsker at gøre mere end bare at se de to julefilm og tale med eleverne om dem i klassen, kan du i dette idémateriale finde inspiration til, hvordan du kan bruge filmene til et forløb, der strækker sig over flere lektioner. Idématerialet bruger filmene som udgangspunkt. Begge film er bygget op om tøjdyrenes egne spørgsmål, og det greb følger materialet: eleverne undrer sig, får input og prøver selv.

Overordnede mål med idématerialet er, at eleverne:

- Kan genfortælle juleevangeliet med de vigtigste personer og steder.
- Kender betydningen af svære ord i fortællingen som f.eks. krybbe, hyrde, frelser og hærskare.
- Kan skelne mellem traditioner med rod i kristendommen og andre juletraditioner.
- Kan sætte ord på, hvad gaver, traditioner og julen betyder for dem selv.

Vælg en eller flere lektioner, som du vil lave med klassen. Tanken er ikke, at I gennemfører alle lektionerne. Hvilke mål I når, afhænger selvfølgelig af, hvilke af ideerne du vælger at arbejde med.

Overblik over idémateriale

Film	Fokus	Produkt	Tidsforbrug
Juleevangeliet	Mærkelige ord i juleevangeliet	Ordkort	Dobbeltlektion
Juleevangeliet	Fortællingen om Jesu fødsel – fra Maria bliver gravid til de må flygte til Egypten efter fødslen	Julekrybbe	Dobbeltlektion
Juleevangeliet	Fortællingen om Jesu fødsel – selve juleevangeliet	Krybbespil / sang	Dobbeltlektion
Juleevangeliet	Den udvidede fortælling fra Maria bebudelse til flugten til Egypten	Julekalender med låger	Dobbeltlektion
Juletraditioner	Julepynt – har det noget med Jesus at gøre?	Julehjerte	Dobbeltlektion
Juletraditioner	Julepynt og juletraditioner	Julepynt til klassen	1-2 lektioner
Juletraditioner	At være en gave for andre	Handling, hvor I er en gave for andre	1-2 lektioner
Juletraditioner	Juletraditioner før og nu	Klassens voxpop + evt. traditions-tidslinje	Dobbeltlektion

Juleevangeliets mærkelige ord

Eleverne går på opdagelse i juleevangeliets mærkelige ord ligesom Snapper og Topper, der skal spille Maria og Jesusbarnet i skolens krybbespil.

Tid: Dobbeltlektion

1. **Før filmen:** Læs Juleevangeliet (Lukas 2,1-20) højt. Eleverne rækker hånden op, hver gang de hører et ord, de ikke forstår. Skriv ordene på tavlen.
2. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juleevangeliet.** Hvilke af tavlens ord fik Snapper og Topper også øje på?
3. **Ordkort:** Eleverne laver kort med ord på forsiden og tegning på bagsiden: fx befaling, folketælling, kejser, herberg, krybbe, svøbe, hyrde, frelser, hærskare og lovprise. Lad evt. selv børnene vælge et ord fra tavlen. Hæng ordkortene op i klassen.
4. **Alternativ til ordkort:** Lad eleverne folde hver deres nip-napper (der er masser af gratis skabeloner og guides i nettet). Bagefter udfylder de dem med tal og inderst med nogle af de svære ord fra juleevangeliet, I har på tavlen. Lad børnene prøve nip-napperne to og to, og så skal man forklare det ord, man får på nip-napperen.

5. **Samtale - fælles:** Hvorfor er der så mange mærkelige ord i juleevangeliet? Hvad gør det ved fortællingen? Hvilke ord ville I bruge i stedet? (Måske får I ligefrem lyst til sammen at skrive en moderne oversættelse af juleevangeliet).

Lav julekrybbe

I filmen fortæller præsten Anne Marie om Jesu fødsel ved hjælp af sin julekrybbe. Eleverne får efterfølgende fortællingens figurer ind under huden ved selv at lave dem.

Tid: Dobbelt-lektion

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juleevangeliet.**
2. **Julekrybbe:** Eleverne laver deres egen julekrybbe – enten i grupper eller hele klassen sammen. Brug en skotøjsæske eller lille papkasse som stald, og lav figurerne i f.eks. Silk Clay, eller print udklipsarket sidst i idématerialet, så I bare skal farvelægge og klippe figurerne ud.

Tag udgangspunkt i Anne Maries julekrybbe i filmen, som indeholder:

- Stald
- Engel
- Josef
- Maria
- Kejser Augustus
- Jesusbarn
- Stjerne
- Dyr til stalden
- Hyrder og får
- 3 vise mænd
- Himmelsk hærskare (3 engle)
- Kong Herodes

Slut af med at prøve at fortælle juleevangeliet for hinanden ved hjælp af figurerne i jeres julekrybbe, ligesom Anne Marie gør i filmen.

Lav krybbespil

Lav jeres eget krybbespil, ligesom Snapper og Topper skal i deres klasse.

Tid: Dobbelt-lektion

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juleevangeliet.**
2. **Lav jeres eget krybbespil:** Fordel rollerne i juleevangeliet:
    - Josef
    - Maria
    - Kejser Augustus
    - Evt. æsel

- Krovært
- Jesusbarn
- Stjerne
- Dyr til stalden
- Engel
- Hyrder og får
- 3 vise mænd
- Himmelsk hærskare (engle – så mange som muligt)

Læs Juleevangeliet (Lukas 2,1-20) højt, mens eleverne spiller deres rolle. Enten ved at gøre det, som bliver læst højt, eller ved også at gentage de replikker, der bliver læst, så f.eks. englen siger "Frygt ikke!".

Hvis I har lyst til at gøre mere ud af det, kan I jo tilføje udklædning og rekvisitter og øve det, så I kan vise det f.eks. til en morgensamling.

I kan også lave krybbespillet tværfagligt med musik, så I i stedet for juleevangeliet tager udgangspunkt i sangen 'Sikke dog et glædeligt budskab' fra 'Sigurd fortæller Bibelhistorier'. Du kan høre sangen f.eks. her på Youtube https://www.youtube.com/watch?v=CFwc7njKIkc&list=PLpd2jFwGVYodegkv-U_ECcj4juy7LCFqm&index=21.

Lav jeres egen julekalender med juleevangeliet

De første julekalendere havde billeder og ord fra Bibelen bag lågerne. Lav jeres egen julekalender, hvor eleverne tegner en del af juleevangeliet bag hver låge.

Tid: Dobbelt-lektion

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juleevangeliet.**
2. **Vælg tegninger:** Lad eleverne komme med bud på, hvilke "tegninger" fra Anne Maries fortælling i filmen, der skal være i jeres julekalender. Lav en fælles liste på tavlen, og fordel "tegningerne" imellem eleverne.
3. **Åbn julekalenderen:** Åbn dagens låge hver dag i december, og lad den/de elever, der har tegnet dagens tegning fortælle den lille del af juleevangeliet, som tegningen viser.

> Inspiration til 24 tegninger:
>
> - Engel taler med Maria
> - Engel taler med Josef
> - Maria fortæller Josef, at hun er gravid
> - Kejser Augustus' befaling
> - Josef og Maria rejser til Betlehem
> - Josef og Marie kommer til Betlehem, hvor der er folk overalt pga. folketællingen
> - Josef og Maria bliver afvist ved herberg – der er fyldt

- Josef og Maria snakker med krovært om at sove i stalden
- Josef og Maria finder sig til rette i stalden
- Jesusbarnet bliver født i stalden blandt dyr
- Jesusbarnet bliver lagt i en krybbe
- Hyrderne ligger og sover på marken sammen med deres får
- Engel viser sig for hyrder på marken
- Himmelsk hærskare priser Jesu fødsel
- De 3 vise mænd opdager stjernen
- De 3 vise mænd rejser afsted for at finde Jesusbarnet
- De 3 vise mænd opsøger Kong Herodes
- De 3 vise mænd finder stalden med Jesusbarnet
- De 3 vise mænd giver Jesusbarnet gaver.
- De 3 vise mænd får en drøm om, at de ikke skal fortælle Kong Herodes, hvor Jesusbarnet er.
- Josef får drøm om, at de skal flygte til Egypten
- Josef og Maria flygter til Egypten med det lille Jesusbarn.
- Kong Herodes beordrer sine soldater til at slå alle drengebørn under 2 år i Betlehem ihjel.
- Josef, Maria og Jesus gemmer sig i Egypten, indtil Kong Herodes dør.

Julepynt – har det noget med Jesus at gøre?

I filmen hjælper Snapper og Topper Anne Marie med at pynte juletræet og undrer sig over, hvad pynten har med Jesus at gøre. Eleverne skal bagefter selv sortere julepynt og prøve kræfter med at flette et julehjerte.

Tid: Dobbelt-lektion

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juletraditioner.**
2. **Sorter julepynt:** Eleverne får julepynt og lægger det i to bunker: "Har noget med Jesus/kristendom at gøre" og "Har ikke noget med Jesus/kristendom at gøre". Bagefter skal de fortælle, hvorfor pynten hører til i den bunke. I kan også sortere julepynten i plenum og undervejs snakke om, hvorfor pynten skal i den bunke. OBS noget julepynt kan høre til i begge bunker, f.eks. kræmmerhuse og flag.
3. **Flet et julehjerte** og tal om, hvad et hjerte er symbol på, og hvem man vil give det til.
4. **Samtale - fælles:** Hvad kan man ellers pynte sit juletræ med? Pynter I juletræ med andet pynt end i filmen? Hvem pynter jeres juletræ – og hvornår?
5. **Hjemmeopgave:** Find en julekugle eller noget pynt derhjemme, der har en særlig historie, ligesom Anne Maries kugle fra USA og kuglerne fra hendes mands bedsteforældre.

Pynt	Hvad det minder om ifølge filmen
Stjerne	Stjernen over Betlehem
Engel	Englen, der fortalte hyrderne, at Jesus var født
Julehjerte	Kærlighed
Kræmmerhus	Varer fra købmanden – lækkerier som gaver, ligesom de vise mænds gaver
Julekugle	Rejse, arvestykke....
Lametta	Himlens stjerner eller englehår
Flag	Stolthed over Danmark, og fødselsdagsflag for Jesus
Nisser og trommer	Har ikke noget med Jesus at gøre

Julepynt og traditioner

I filmen bliver Snapper og Topper klogere på, hvad juletræets pynt symboliserer, og de fortæller om deres bedste juletradition og hører, hvad andre børns bedste juletradition er. Eleverne skal efterfølgende lave julepynt til klassen og fortælle om egne juletraditioner.

Tid: 1-2 lektioner

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juletraditioner.**
2. **Lav julepynt:** Lav julepynt til klassen. Eller pynt jeres juletræ med den pynt, I laver, hvis I er så heldige at have juletræ i klassen/på skolen. Undervejs kan I tale om, hvorfor man pynter med netop de ting til jul, så I får repeteret, hvad Snapper og Topper fandt ud af i filmen.
3. **Samtale:** Hvad er jeres bedste juletradition? Og hvorfor? Gense evt. filmens små interviews med børn for inspiration (4.27-6.46)

Du er en gave

I filmen går Snapper og Topper ud for at være gaver for andre – for gaver er ikke kun noget, man køber i en butik. Efterfølgende skal eleverne arbejde med, hvordan man kan være en gave for andre.

Tid: 1-2 lektioner

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juletraditioner.**
2. **Filosofisk samtale:** Hvorfor tror I, det er os, der får gaver, når det er Jesus, der har fødselsdag? Hvad er den bedste gave, man kan give, uden at den koster penge?
3. **Samtale:** Hvordan kan man være en gave for andre?
4. **Handling:** Find sammen på ting, I kan gøre for andre i december, f.eks. synge for en anden klasse, lave julepynt til kontoret eller lave julekort til et plejehjem.

Juletraditioner før og nu

I filmen bliver Snapper og Topper klogere på julens traditioner, og hvordan andre holder jul. Bagefter skal eleverne fortælle om deres egen jul og finde en juletradition til klassen.

Tid: Dobbeltlektion

1. **Se filmen Snapper og Topper på opdagelse i julen - juletraditioner.**
2. **Fortæl om din jul:** Eleverne interviewer hinanden med filmens spørgsmål:
    - Hvad er din bedste juletradition (eller hvis du ikke holder jul, så en anden højtid, du holder)?
    - Hvad er det vigtigste for dig ved julen (højtiden)?

    Optag med en tablet eller hvad I nu har, og vis det for hinanden efterfølgende.
3. **Samtale – fælles - ny tradition:** Find på jeres egen juletradition, som I vil gøre hvert år i klassen.
4. **Ekstra – traditionstidslinje:** Lav en tidslinje på tavlen/væggen/gulvet. Eleverne placerer juletraditioner på tidslinjen: Sankt Nikolaus i 300-tallet, juletræ og nisser for godt 200 år siden, risalamande og adventskrans for godt 80 år siden, den første tv-julekalender i 1962/da bedsteforældre blev født/var børn og nissedøre og drillenisser i dag. Gense evt. snakken fra filmen om, hvor gamle julens traditioner er, så I kan holde øje med årene undervejs. (12.36-15.18). Du kan finde billedkort til traditionstidslinjen sidst i idématerialet - lige til at printe.

Se filmene – med spørgsmål undervejs

Hvis I gerne bare vil se en eller begge film, og undervejs lade eleverne gøre sig deres egne overvejelser, kan du her finde inspiration til, hvor I kan stoppe undervejs i filmene, samt inspiration til spørgsmål. Listen tager primært udgangspunkt i de spørgsmål, som Snapper og Topper stiller undervejs. Stop filmene ved de steder, hvor Snapper og Topper selv stiller et spørgsmål, og lad eleverne svare, før Anne Marie gør det i filmen.

Snapper og Topper på opdagelse i julen – juleevangeliet

Tid	Stop ved	Spørg eleverne
3:08	"Hvorfor ville kejseren have alle talt?"	Hvorfor tror I, kejseren ville tælle alle?
5:18	"Hvorfor ville Gud have et barn? Og hvorfor her på jorden og ikke der, hvor Gud bor?"	Hvorfor tror I, Gud ville sende et barn til jorden?
6:16	"Hvorfor tryller han ikke bare en søn frem, nu når han er Gud?"	Hvad ville I gøre, hvis I var Gud?
7:24	Josef og Maria skal rejse til Betlehem for at blive talt, fordi Josef kommer fra Betlehem.	Hvorfor mon Maria ikke skulle tælles der, hvor hun er født? Er det retfærdigt? Hvordan er det i dag?

Tid	Stop ved	Spørg eleverne
8:47	"Hvorfor havde Josef ikke sørget for et sted at bo?"	Hvordan finder man et sted at sove, når man rejser i dag?
9:57	"En krybbe, hvad er det?"	Hvad tror I, en krybbe er?
12.10	”Hvorfor står der så ikke bare det?” (om de gammeldags ord i Bibelen)	Hvorfor tror I, der ikke bare står det i juleevangeliet?
14.37	Så de flygter til Egypten og bliver der, til Kong Herodes er død.	Hvordan tror I, Maria og Josef har haft det, da de måtte flygte med det lille Jesusbarn?
16:11	"Betyder det noget for os i dag, at Jesus blev født?"	Hvad tænker I – betyder det noget for jer?
17:04	Anne Marie fortæller, hvad Jesu fødsel betyder for hende som kristen i dag – om ikke at skulle være alene, når det er svært.	Hvornår har I haft brug for ikke at være alene?

Snapper og Topper på opdagelse i julen – juletraditioner

Tid	Stop ved	Spørg eleverne
0:51	"Hvad har det her julehjerte med Jesus at gøre?"	Hvad tror I, julehjertet betyder?
7:54	"Så man kan bare selv finde på en tradition?"	Kan man bare selv finde på en tradition? Hvad er en tradition?
10:03	Snapper, Topper og Anne Marie fortæller om deres bedste tradition.	Hvad er jeres bedste juletradition?
11:04	Børn fortæller, hvad de synes er det bedste ved julen.	Hvad synes I er det bedste ved julen?
11:25	”Tror I det er for at hjælpe os med at vente på, at det endelig bliver juleaften?” (om ventetraditioner som kalenderlys og adventskrans.	Hvorfor tror I? Og hvorfor er det så svært at vente?
11:42	"Hvorfor har vi egentlig traditioner?"	Hvorfor tror I? Og hvad ville du savne mest, hvis julen var helt anderledes i år?
15:28	"Burde det ikke være Jesus, der fik gaverne?" (når nu det er ham, der har fødselsdag)	Hvem burde få gaver til jul?
16:37	Om at når man har brugt lang tid på at lave eller finde en gave, så kan den, der får gaven, mærke, at man godt kan lide dem.	Hvad er den bedste gave, du har givet – og hvorfor?

Redskaber til dig som lærer

Her kan du læse et resume af handlingen i filmene samt finde en liste med de spørgsmål, som Snapper og Topper stiller i filmene, og som børnene får svar på ved at se dem.

Snapper og Topper på opdagelse i julen – juleevangeliet

Snapper og Topper skal lave krybbespil, men finder ud af, at de faktisk ikke ved, hvad en krybbe er, og hvorfor Jesus bliver født i en stald. Derfor tager de hen og besøger præsten Anne Marie Poulsen Tolbod i præstegården, og her får de vendt både Josef og Maria, kejser Augustus, Betlehem og Nazaret, og de får svar på alverdens spørgsmål. Hvem er egentlig far til Jesus – Gud eller Josef? Hvorfor vil Gud have et barn, og hvorfor tryller han ikke bare et barn frem, når nu han er Gud? Hvorfor er julen ikke kun hyggelig? Har en himmelsk hærskare noget med soldater at gøre? Og betyder det overhovedet noget for os i dag, at Jesus blev født for 2000 år siden? Julekagerne dufter fra ovnen, mens Snapper og Topper forstår meget mere af, hvad det egentlig er, juleevangeliet går ud på og betyder for julen i dag.

Varighed 19 min.

Spørgsmål i filmen

- Hvad er en folketælling?
- Hvordan tæller man hele verden – det må da tage vildt lang tid?
  Hvorfor ville kejseren egentlig have alle talt?
- Jesus' mor er Maria, og hans far er Josef. Men hvad med det der med, at Jesus er Guds søn?
- Så Josef var slet ikke Jesus' far?
- Hvorfor vil Gud have et barn? Og hvorfor her på jorden og ikke der, hvor Gud bor?
- Hvorfor tryller han ikke bare en søn frem, når han er Gud?
- Hvor langt er der fra Nazaret til Betlehem?
- Hvorfor var Maria knotten på Josef?
- Hvorfor havde Josef ikke sørget for et sted at bo i Betlehem?
- En krybbe, hvad er det?
- Hyrderne, det er dem, der passer dyrene ude på marken, ikke?
- Står der ikke også noget med en hærskare? Hvad har en hær og soldater med Gud og Jesus at gøre?
- Hvorfor står der så ikke bare det? (om de gammeldags ord i Bibelen)
- De tre vise mænd, det er dem, der kommer med gaver til Jesusbarnet, ikke?
- Betyder det overhovedet noget for os, at Jesus blev født for mere end 2000 år siden?
- Hvordan er fortællingen om Maria, Josef og Jesusbarnet blevet til den jul, vi fejrer i dag, med juletræer, nisser og julegaver? (svaret kommer i filmen om juletraditioner)

Snapper og Topper på opdagelse i julen – juletraditioner

De to nysgerrige tøjdyr Snapper og Topper hjælper præsten Anne Marie Poulsen Tolbod med at pynte juletræet i præstegården, og selvfølgelig har de masser af spørgsmål til de mange traditioner, julen bærer. Hvorfor hænger vi kræmmerhuse, julehjerter og en stjerne på juletræet? Hvorfor er det os, der får gaver juleaften, når nu det er Jesus, der har fødselsdag? Er alle traditioner gamle, eller er der også nye traditioner? Og hvorfor har vi overhovedet traditioner? Selvfølgelig er der også masser af nissesnak, og præsten inviterer til at mødes i kirken til julegudstjeneste. Da Snapper og Topper går fra præstegården, er de helt sikre på, at de vil lægge mere mærke til alting i årets julefejring, når nu de ved, hvad der ligger bag traditionerne. I filmen kan I også møde forskellige børn og få indblik i deres juletraditioner og det bedste ved julen for dem.

Varighed 19 min.

Spørgsmål i filmen

- Hvorfor er det egentlig lige de her ting, vi pynter træet med?
- Hvad har julehjertet med Jesus at gøre? Det er jo hans fødselsdag, vi fejrer.
- Stjernen i toppen må være ligesom stjernen over Betlehem, er det ikke rigtigt?
- Hvorfor hænger vi kræmmerhuse på juletræet?
- Har alt det, vi pynter juletræet med, noget med Jesus at gøre?
- Hvorfor pynter vi ikke op med lametta hele året?
- Hvad har lametta egentlig med Jesus at gøre?
- Hvor kommer de juletraditioner fra, der ikke har noget med Jesus at gøre?
- Hvor kom nisserne fra?
- Kan man bare selv finde på en tradition?
- Hvorfor har vi egentlig traditioner?
- Er alle vores juletraditioner gamle?
- Er julekalendere som Tinka og Pyrus også en ny tradition?
- Er der ikke nogen traditioner, der er nyere, altså fra vores (tøjdyrenes/børnenes) tid?
- Fejrer man jul på samme måde i alle lande?
- Hvorfor er det os, der får gaver, når det er Jesus, der har fødselsdag? Burde det ikke være ham, der fik gaver?
- Hvad mener du med, at vi selv kan være gaver?

Teknisk note

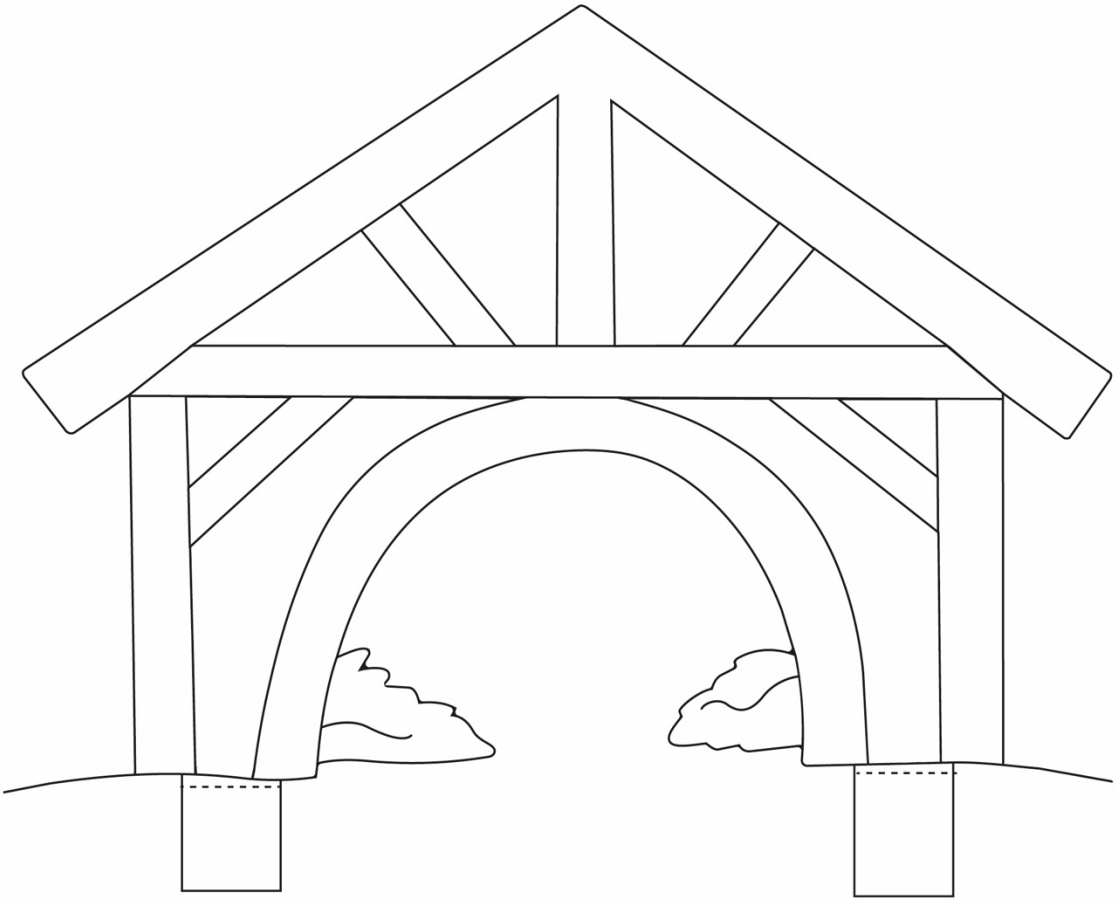
Hvis du viser filmene direkte fra YouTube, så tryk på tandhjulet:

- Vælg den højeste afspilningskvalitet 1080p (HD)
- Slå de autogenererede undertekster fra, da de indeholder mange fejl.

Du kan også downloade filmene til din egen enhed og afspille derfra. Så undgår du helt YouTube.

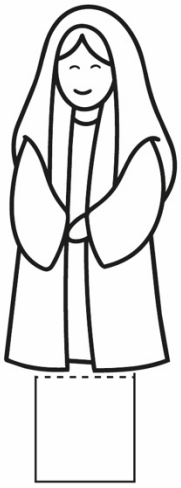
Udklipsark til julekrybbe, ark 1 af 3

Print, farvelæg og klip figurer til at lave jeres egen julekrybbe.

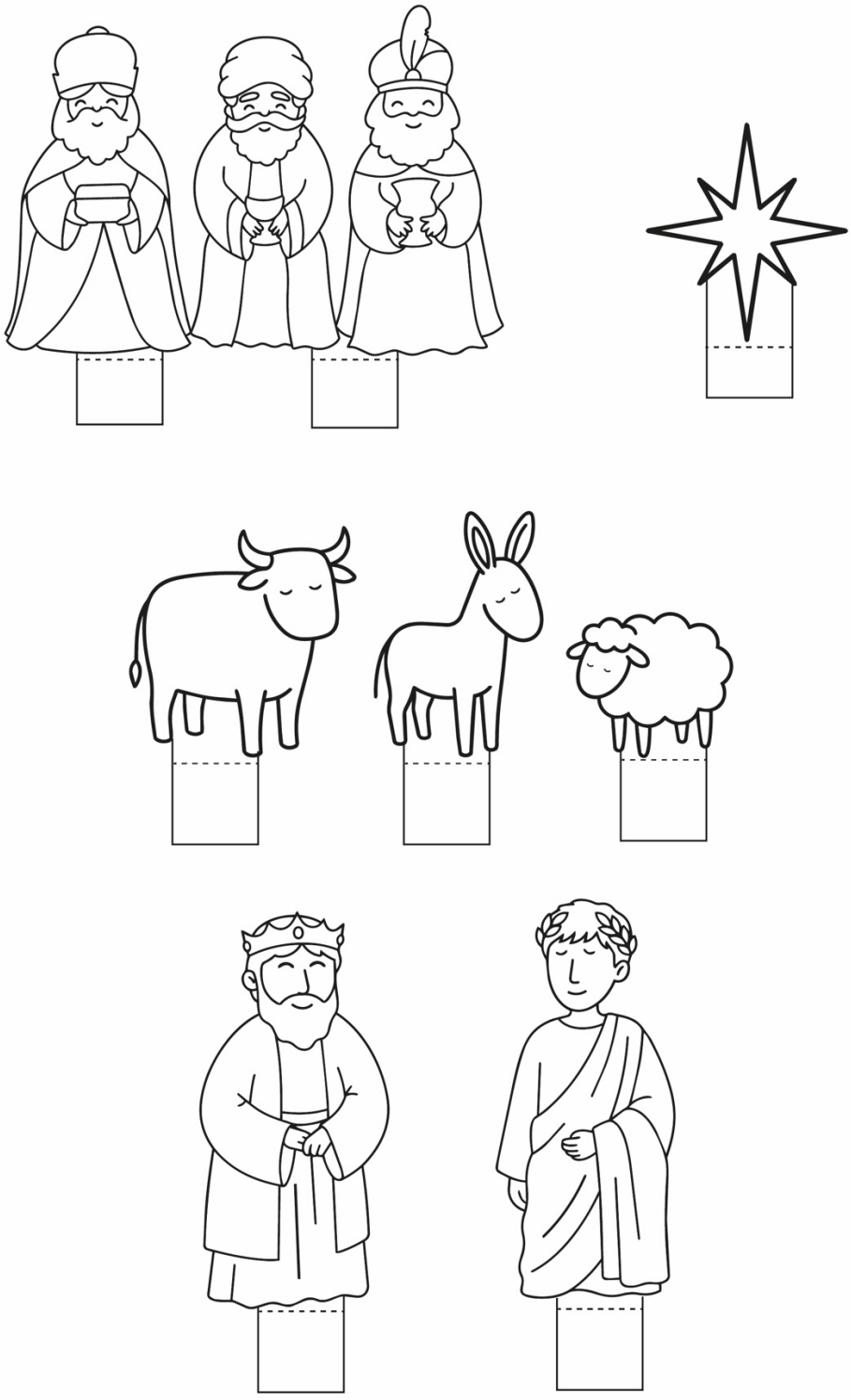

Udklipsark til julekrybbe, ark 2 af 3

Print, farvelæg og klip figurer til at lave jeres egen julekrybbe.

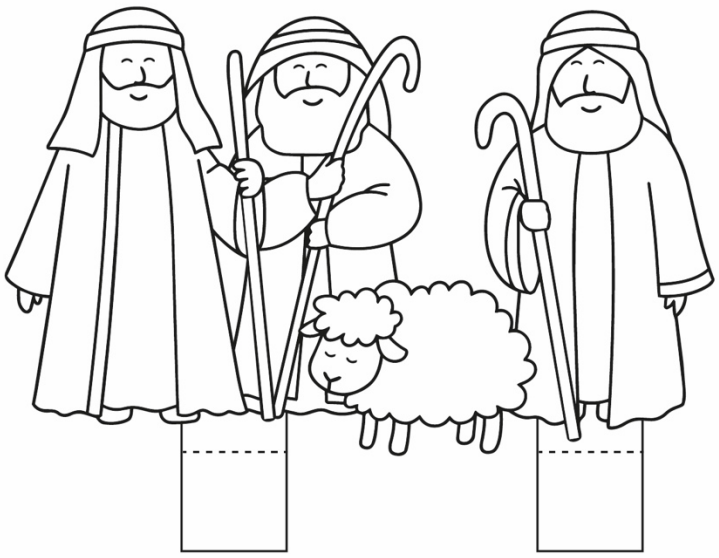

Udklipsark til julekrybbe, ark 3 af 3

Print, farvelæg og klip figurer til at lave jeres egen julekrybbe.

Billedkort til traditionstidslinje 1 af 2

Print billedkort lige til at lægge på jeres traditionstidslinje.

Billedkort til traditionstidslinje 2 af 2

Print billedkort lige til at lægge på jeres traditionstidslinje.

